

Gorenjska ostaja na vrhu

Gorenjska še naprej ostaja vodilna govedorejska pokrajina v Sloveniji. Število prvih osemenitev je dokaj stabilno in se že več let giblje okrog 22 tisoč, povprečna mlečnost na kmetijah in farmah pa je lani znašala 6.873 kilogramov in je bila nad slovenskim povprečjem.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - "Gorenjska je edina regija v Sloveniji, kjer se število prvih osemenitev ne zmanjšuje," ugotavlja **Igor Stanonik**, vodja oddelka za živinorejo v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj, in navaja podatke, da se je to število v obdobju 1990-2000 povečalo z 18.388 na 22.445, zdaj pa se že več let giblje okrog meje 22 tisoč. Predlani je bilo prvih osemenitev 21.784 in lani celo nekaj več, 21.911. Gorenjski delež v številu prvih osemenitev v Sloveniji se je v zadnjih treh letih povečal za eno odstotno točko, z 11,93 na 12,92 odstotka. "Čeprav na manjših kmetijah opuščajo kmetova-

Igor Stanonik

nje oz. rejo goved, večji rejci povečujejo stalež, tako da se te spremembe ne odražajo v skupnem številu prvih osemenitev," pravi Stanonik in

dodaja, da pa podatki o osemenitvah kažejo na spremembe v pasemski sestavi gorenjske črede. Število osemenitev z biki lisaste pasme se še naprej zmanjšuje, v obdobju 1990-2007 je upadlo s 13.556 na 10.066, in se je že dokaj izenačilo s številom osemenitev z biki črno bele pasme, kjer pa so v enakem obdobju beležili povečanje s 4.594 na 9.614. "Rast je posledica še močnejše usmeritve gorenjske govedoreje v prirejo mleka," pojasnjuje Stanonik. Povečuje se tudi število osemenitev z biki mesne pasme, osemenitev z biki rjave in cikaste pasme pa je malo in predstavljajo v skupnem številu zanemarljiv delež.

Na Gorenjskem se povečuje tudi število čred in krav v mlečni kontroli, ki rejcem in strokovnim službam daje koristne podatke za strokovno, gospodarno prirejo mleka. Leta 2000 je bilo v kontroli 374 čred s 7.774 kravami, lani je bilo v kontrolo vključenih 410 čred oz. 10.231 krav, med katerimi je bilo 5.821 črno belih, 4.027 lisastih, 330 križank in 53 krav rjave pasme. Povprečna mlečnost kontroliranih krav v standardni laktaciji (305 dni) na gorenjskih kmetijah se povečuje, v obdobju 1990-2000 se je povečala s 4.509 na 5.921 kilogramov, lansko povprečje je bilo že 6.753 kilogramov, ob upoštevanju farm je še nekoliko večje - 6.873 kilogramov. Slovensko povprečje je bilo precej nižje, na kmetijah 5.957 kilogramov, na kmetijah in farmah skupaj pa 6.016 kilogramov. Pri črno belih kravah, ki so izrazito mlečni "tip", je bilo gorenjsko povprečje za kmetije 7.519 kilogramov, slovensko pa 7.178. "Visoka mlečnost je predvsem posledica boljšega znanja rejcev o prehrani in oskrbi krav pa tudi strokovnega dela kmetijskih služb," pravi Igor Stanonik in poudarja, da ni pomembna le visoka mlečnost, ampak tudi odpornost živali na bolezni, dolgoživost in življenjska mlečnost.

Gorenjska po mlečnosti močno presega slovensko povprečje.